

Strålsäkerhetsmyndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

MILJÖFÖRVALTNINGEN
REGISTRATUR

2011-11-29

Dnr...2011-20031...

Enligt sändlista

Vårt datum: 2011-11-25

Vår referens: Dnr 2011-4200

Förslag till nya solarieföreskrifter - Remiss

Härmed bereds berörda organisationer, myndigheter, företag m fl. tillfälle att yttra sig över Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM) förslag till nya föreskrifter om solarier.

Förslaget innebär att SSM:s hittillsvarande solarieföreskrifter (SSMFS 2008:36) uppdateras och anpassas till nya säkerhetskrav i aktuell europeisk teknisk produktsäkerhetsstandard för solarier.

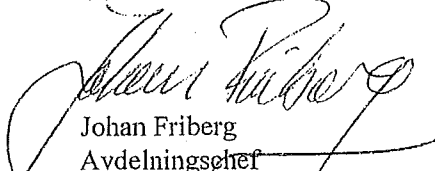
För solarier som används i kosmetiskt syfte och är tillgängliga för allmänheten i solariesalonger, gym, simhallar mm ändras reglerna för utbyte av solarielysrör så att ett större utbud av rör med lämpliga egenskaper ska kunna användas. SSM vill i obemannade "drop-in"-salonger genom bättre anpassning av soltider till exponeringsrekommendationer skydda solkänsliga personer från att bli illa brända. Därutöver innehåller förslaget vissa nyheter jämfört med förut. Preparat, kemikalier och krämer som påskyndar solbränna får inte förmedlas i verksamheter med kosmetiska solarier. Sådana verksamheter får heller inte förespegla medicinska effekter.

Beträffande medicinska solarier och deras användning inom sjukvård mm innebär förslaget inga förändringar jämfört med tidigare.

Artificiella solmiljöer (rum med t.ex. konstlad strandmiljö och starka lampor) får inte vara solarier och ge UV-strålning över hygieniska riktvärden i SSMFS 2008:48.

Förslagets konsekvenser ur ekonomisk-teknisk synvinkel bedöms bli ringa eller innebära förenklingar. Ur ett strålskyddsperspektiv bör förslaget resultera i färre brännskador från solarier och försiktigare användning - betydelsefullt ur folkhälsoaspekt.

Svar lämnas till SSM senast den 1 februari 2012.

Johan Friberg
Avdelningschef
Avdelningen för strålskydd

Ulf Wester
Strålskyddsinspektör

Bifogas: "Om SSM:s förslag till nya solariebestämmelser",
Författningsförslag: "Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar" (remissförslag),
Konsekvensutredning.

Strålsäkerhetsmyndigheten
Swedish Radiation Safety Authority

SE-171 16 Stockholm
Solna strandväg 96

Tel: +46 8 799 40 00
Fax: +46 8 799 40 10

E-post: registrator@ssm.se
Webb: stralsakerhetsmyndigheten.se

Sändlista:

Kommerskollegium
Regelrådet

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
Miljöförvaltningen i landets kommuner (290 st)

SEK
Elsäkerhetsverket

Konsumentverket
Arbetsmiljöverket
Socialstyrelsen
Folkhälsoinstitutet

Svenska dermatologiska sällskapet
Svenska Psoriasisförbundet

Sv. Solarieförening
Suntech, Vänersborg

För kännedom:
Miljödepartementet

Om SSM:s förslag till nya solariebestämmelser

Varför vi ska ha nya föreskrifter:

Hittillsvarande bestämmelser (SSMFS 2008:36) har varit oförändrade sedan 1998. Den europeiska tekniska standard som SSM:s föreskrift varit baserad på har sedan dess blivit inaktuell och genomgått flera säkerhetsfrämjande skärpningar och förändringar - senast 2010. Den nya standarden uppfyller EU:s vetenskapliga råds rekommendationer och EU-kommissionens mandat (M397EN, 1996) att solarier i Europa inte får ha brännskadeverksam strålning starkare än tropisk sol ($0,3 \text{ W/m}^2$, UV-index 12) - och ligger tillsammans med SSM:s erfarenheter till grund för föreskriftsförslaget.

Tillbud med solarier har orsakats av att apparater av sina ägare försetts med olämpliga utbytesstrålkällor eller på annat sätt varit för starka eller blivit manipulerade – eller av att solkänsliga personer överskattat sin soltålighet och solat för länge, men också av att solkunder pga missanpassning mellan ett solariums betalningsautomat och rekommenderade soltider betalat för längre soltid än nödvändigt och överexponerat och bränt sig. Skador har också inträffat när solarier saknat säkerhetsmekanismer som ska finnas i moderna solarier.

Aktuella förändringar:

De förändringar som författningsförslaget innebär, jämfört med tidigare bestämmelser, berör främst kommersiella solsalonger, gym och simhallar med solarier och dem som idkar rörelse i vilken allmänheten exponeras för UV-strålning med solarier.

Förslaget har följande nya målsättningar jämfört med nuvarande bestämmelser:

1. Solarier i verksamheter som upplåter solariesol till allmänheten ska vara "moderna" och uppfylla alla den europeiska produktsäkerhetsstandardens krav. Den aktuella standarden inkluderar flera nya konstruktionstekniska krav. Exempelvis ska solarier som man kan ligga ned i och som är tillverkade eller "satta på marknaden" efter april 2005 ha en inbyggd extra avstängningsmekanism som träder i funktion om solariets ordinarie tidur fallerar. Det innebär att den hittillsvarande föreskriftens krav sedan 1998 om ett "extra tidur" inte längre behövs. Ett annat nytt krav som föranletts av en i media uppmärksammande händelse i Sverige är att solarier tillverkade efter september 2011 måste vara konstruerade med säkerhetsmekanismer som avbryter emission av mer UV-strålning om ett filterglas saknas eller går sönder.
2. Solarier och solarielysrör ska uppfylla krav på märkning med rörens strålningsegenskaper enligt ny internationell standard (EN 61228:2008). Det innebär att reglerna för solariers utbyte av solarielysrör ändras så att ett större utbud

av rör med lämpliga egenskaper kan användas.

3. En princip om lägsta möjliga dos införs för dosering och i rekommenderat exponeringsschema för kosmetiska solarier. Obemannade "drop-in" salonger måste vara försedda med en tidmekanism som begränsar soltiden till max 15 minuter. Personer som lätt blir bruna och har förutsättningar att använda solarier kan uppnå eftersträvad solbrunhet. Solkänsliga personer (vilka inte bör använda solarier) skyddas från att bli illa brända*.

Förslaget till nya föreskrifter tar dessutom fasta på möjligheten att i obemannade drop-in salongers betalningsautomater använda t.ex. ett betalkortssystem för att förhindra dubbeleponering samma dag. Brännskador inträffar om solkunder överskattar sin soltålighet, betalar för två solningar och dubblar soltiden.

4. Kosmetiska solarier är avsedda att sola huden brun. Verksamheter som upplåter kosmetiska solarier till allmänheten ska göra det enbart för kosmetiska ändamål och inte för att uppnå medicinska effekter. Tydliga definitioner av kosmetiska och medicinska solarier gör att strålskyddslagets sanktioner ska kunna aktualiseras om sådan marknadsföring ändå sker. Medicinsk upplåtelse av solarier är oförändrat tillståndspliktig och förbehållen främst sjukvården. Det finns särskilda medicinska solarier.
5. Preparat, kemikalier, krämer eller andra medel som förstärker eller påskyndar solbrännan får inte tillhandahållas eller förmedlas i verksamheter med kosmetiska solarier. Det finns en brännskaderisk förknippad med att sälja förstärkningspreparat att stryka på huden före solarie solning. Solariefabrikantens bruksanvisning eller exponeringsschema och dess rekommenderade soltider blir fel och människor riskerar att bränna sig. Produktsäkerhetsstandarden för solarier anger att inga förstärkningspreparat ska användas och förutsätter att huden är ren från kosmetika och krämer.
6. Kommunernas miljöförvaltningar bedriver tillsyn av solarier som upplåts till allmänheten (Strålskyddsförordningen, § 16a). Föreskriftsförslaget är utformat med krav på utförligare uppgiftslämning av verksamhetutövare till kommunen än hittills för att underlätta den kommunala solarietillsynen. Det innebär snabbare kontrollförfarande och därmed lägre avgiftskostnad för solarieverksamheter som kontrolleras av kommunernas miljöförvaltningar.

*Produktsäkerhetsstandarden stipulerar att ett solariums bruksanvisning ska ange att personer som har svårt att bli bruna och riskerar att bränna sig inte ska använda solarier.

7. Artificiella solningsanläggningar eller solrum (t ex konstlade strandmiljöer med starka lampor) börjar bli vanliga. De kan tillåtas utan krav på tillstånd om UV-doserna begränsas till SSM:s hygieniska riktvärden (SSMFS 2008:48).

Bakgrund

Ultraviolett strålning från solarier och från solen kan beroende på egenskaper, styrka och individens känslighet orsaka akuta hud- och ögonskador och en ökad risk för hudtumörer. Att kortvågig UVB-strålning är carcinogen är känt sedan länge. Nya forskningsresultat har visat att UVA-strålning, som utnyttjas i solarier, också medför en cancerrisk. FN:s världshälsoorganisation WHO:s cancerforskningsinstitut International Agency for Research on Cancer (IARC) har 2009 klassificerat alla former av UV-strålning och användning av solarier som "cancerframkallande för människor". IARC rapporterade ett otvetydigt samband mellan solarier i ungdomen och hudcancer.

Sverige har sedan 1979 haft bestämmelser som begränsat solariers ultravioletta strålning och har sedan 1983 haft föreskrifter liknande de nuvarande riktat till dem som idkar rörelse i vilken allmänheten exponeras för UV-strålning men också till tillverkare, importörer, försäljare m fl. Solariers UVA- och UVB-strålning har begränsats för att apparaternas strålningsegenskaper inte ska vara alltför olik solens. Föreskrifterna har innehållit krav på strålstyrka och på att det ska finnas skyddsglasögon, tidur, märkning, lysrörsbeteckningar, varningsskyltar, bruksanvisning etc.

Solariebestämmelser i Sverige är anpassade till svensk och europeisk teknisk produktstandard för solarier (SS-EN60335-2-27). Standarden är en elektroteknisk säkerhetsstandard och preciserar krav i EU:s "lågspänningsdirektiv" (2006/95/EC) som omfattar elektrisk utrustning för nätanslutning - även solarier. Produkter måste uppfylla väsentliga krav i direktivet för att få marknadsföras. En produkt som överensstämmer med krav i europeisk standard antas överensstämma med direktivet.

Standarden omfattar apparater som används för att sola sig brun med och den specificerar hur solarier ska kategoriseras i "UV-typ" m a p sina strålningsegenskaper, hur de skall vara märkta och försedda med varningstexter och bruksanvisningar samt hur de skall vara säkerhetstekniskt utformade. Det finns fyra olika "UV-typer" beroende på stråldata. Solarier "UV-typ 1" är apparater vars biologiska verkan åstadkoms av långvågig UV-strålning. De har enbart UVA-strålning som är mycket stark. UV-typ 2 har UVA-strålning som typ 1 men dessutom UVB och biologisk verkan från både lång- och kortvågig UV-strålning. Solarier UV-typ 1 och 2 är avsedda att användas i solarie-salonger med hjälp av särskilt utbildad personal och får i Sverige användas kommersiellt i kosmetiskt syfte endast av den som har särskilt tillstånd från SSM. Solarier "UV-typ 3" har biologisk verkan från både lång- och kortvågig UV-strålning, men begränsad styrka av både UVB- och UVA-strålning och är avsedda att kunna användas utan

särskild utbildning. UV-typ 3 solarier får användas kommersiellt i kosmetiskt syfte utan tillstånd från SSM. Solarier UV-typ 4 är UVB-rika solarier med biologisk verkan huvudsakligen från kortvågig UV-strålning och är avsedda att användas efter medicinsk inrådan. De ska vara märkta med en varning att de bara ska användas efter medicinska råd. Upplåtelse av medicinska solarier är tillståndspliktig i Sverige.

Datum 2011-11-25
SSM dnr 2011-4200

Konsekvensutredning - Nya solarieföreskrifter

1. Beskrivning av problemet och vad SSM vill uppnå

Problemet

Författningsförslaget avser förändringar av hittillsvarande föreskrifter (SSMFS 2008:36) som behöver uppdateras och revideras med anledning av ändringar i och tillägg 2008 till hittillsvarande svensk och europeisk produktsäkerhetsstandard för solarier från 2003 (SS-EN60335-2-27 utg. 5). En helt ny utgåva (nr 6) av standarden finns publicerad i Sverige sedan oktober 2010. Standarden är mandaterad (M397en).

Förslaget till nya solarieföreskrifter är anpassat till att solarielysrör som används som utbytbara strålkällor i solarier enligt svensk och internationell standard sedan februari 2011 ska tillverkas märkta med uppgifter om sina ultraviolette strålningsegenskaper (SS-EN 61228:2008). Ändringarna i föreskrifterna är angelägna eftersom sådana rör med ny märkning snart dominerar utbudet på marknaden.

Målsättningen med regleringen

Regleringsförslagets syfte är att förebygga hudcancer till följd av solariesolning och att förhindra allvarliga brännskador hos solkunder med känslig hud. WHO:s cancerforskningsinstitut IARC klassade 2009 solarier och solariesol i den högsta riskgruppen "cancerframkallande hos människor". Strålsäkerhetsmyndighetens bedömning är att de föreslagna ändringarna är nödvändiga för att minska riskerna och höja säkerheten vid användning av solarier.

Tillbud med solarier har orsakats av att apparater av sina ägare försetts med olämpliga utbytesstrålkällor eller på annat sätt varit för starka eller blivit manipulerade. Tillbud har också inträffat när det har varit möjligt att betala för soltider som inte överensstämmer med de rekommenderade och solkänsliga personer har överskattat sin soltålighet, solat för länge och bränt sig. Skador har också inträffat när solarier saknat säkerhetsmekanismer som ska finnas i moderna solarier.

Förslaget har följande nya målsättningar jämfört med nuvarande bestämmelser:

1. Solariers UV-lysrör kan efter att de förbrukats, på ett säkrare sätt än förut ersättas med nya rör med rätt strålningsegenskaper, ur ett rikhaltigare utbud och till lägre kostnad.
2. Solarier i verksamheter som upplåter solariesol till allmänheten ska vara "moderna" och uppfylla alla den europeiska produktsäkerhetsstandardens säkerhetskrav. Standarden inkluderar nya konstruktionstekniska krav. Exempelvis måste solarier som man kan ligga ned i och som är tillverkade eller "sätta på marknaden" efter april 2005 ha en inbyggd extra avstängningsmekanism som träder i funktion om solariets ordinarie tidur fallerar. Det innebär att den hittillsvarande föreskriftens krav sedan 1998 om ett "extra tidur" inte längre behövs. Ett annat nytt krav som föranletts av en i media

uppmärksammas händelse i Sverige är att solarier tillverkade efter september 2011 måste vara konstruerade med säkerhetsmekanismer som avbryter emission av mer UV-strålning om ett filterglas saknas eller går sönder.

- 3. En princip om lägsta möjliga dos införs för dosering och i rekommenderat exponeringsschema för kosmetiska solarier. Kravet är tillämpligt i obemannade s.k. "drop-in" salonger som måste vara försedda med en tidmekanism som begränsar soltiden till max 15 minuter. Personer som lätt blir bruna och har förutsättningar att använda solarier kan uppnå eftersträvd solbrunhet. Solkänsliga personer (vilka inte bör använda solarier) skyddas från att bli illa brända.

Produktsäkerhetsstandarden stipulerar att ett solariums bruksanvisning ska ange att personer som har svårt för att bli bruna och riskerar att bränna sig inte ska använda solariet.

Brännskador inträffar när solkunder överskattar sin soltålighet och solar två gånger i följd samma dag. Solariebranschens organisation Svensk solarieförening har sedan flera år i sitt utbildningsmaterial (SSF Utbildningskompendium, 2003) rekommenderat sina företag i branschen att som förutsättning för s.k. "dropinsolotek" ska "identitetskontroll göras i samband med utlämnande av passerkort för kundregister samt för kontroll av åldersgräns". Emellertid tillämpas inte sådana system ute på obemannade drop-in salonger. Förslaget till nya föreskrifter tar fasta på möjligheten att i drop-in salongers betalningsautomater använda ett sådant system eller t.ex. betalning med plastkort för att förhindra brännskadeolyckor som inträffat när solkunder kunnat betala för två solningar och samma dag solat den dubbla rekommenderade tiden.

- 4. All användning av solarier innebär en skaderisk. Kosmetiska solarier är avsedda att sola huden brun i och tillverkas med användarinstruktioner och soltider anpassade för det ändamålet av solariefabrikanten. Vid annan användning kan de instruktionerna vara fel, solariets egenskaper olämpliga och användningen göra mer skada än förväntad verkan. Det är användningen, eller den tänkta användningen, som bestämmer om ett solarium är kosmetiskt eller medicinskt. Med definitionerna för kosmetiskt och medicinskt solarium blir det tydligare att det är användningen som avgör om den som upplåter ett solarium behöver söka tillstånd för solariet eller inte och det blir lättare att konstatera om någon bryter mot tillståndsplikten. Verksamheter som upplåter kosmetiska solarier ska upplåta dem enbart för kosmetiska ändamål och inte för att uppnå förespeglade medicinska effekter. Regleringens ökade tydlighet bidrar till att motverka reklam och erbjudanden om att sola solarium t.ex. i syfte att få mer D-vitamin, "för hälsans skull" eller pga obevisade och kontroversiella påståenden om medicinska verkningar och inverkan på allehanda sjukdomar. Strålskyddslagets sanktioner ska kunna aktualiseras om sådan marknadsföring ändå sker. Upplåtelse av solarier för medicinsk användning är oförändrat tillståndspliktig. Det finns särskilda medicinska solarier. Användning av medicinska solarier är liksom tidigare främst förbehållen sjukvården.
- 5. Preparat, kemikalier, krämer eller andra medel som förstärker eller påskyndar solbrännan får inte tillhandahållas eller förmedlas i verksamheter med kosmetiska solarier. Det finns en brännskaderisk förknippad med att sälja förstärkningspreparat att stryka på huden före solaribesök. Solariefabrikantens bruksanvisning eller exponeringsschema och dess rekommenderade soltider blir fel och människor riskerar att bränna sig. Produktsäkerhetsstandarden för solarier anger att inga förstärkningspreparat ska användas och förutsätter att huden är ren från kosmetika och krämer.

6. Kommunernas miljöförvaltningar bedriver tillsyn av solarier som upplåts till allmänheten (16 a § strålskyddsförordningen (1988:293)). Föreskriftsförslaget är utformat med krav på utförligare uppgiftslämning av verksamhetsutövare till kommunen än hittills för att underlätta den kommunala solaritillsynen. Det innebär även snabbare kontrollförfarande och därmed lägre avgiftskostnader för solarieverksamheter som kontrolleras av kommunernas miljöförvaltningar.
7. Artificiella solningsanläggningar eller solrum (t.ex konstlade strandmiljöer med starka lampor) börjar bli vanliga. Sådana kan enligt förslaget tillåtas utan krav på tillstånd om UV-doserna begränsas till SSM:s hygieniska riktvärden (SSMFS 2008:48), vilka motsvarar UV-begränsningarna i EU:s direktiv om optisk strålning i arbetslivet. För artificiella solrum eller "kollektiva bestrålningsanläggningar" vars UV-doser ligger över riktvärdena krävs dock tillstånd.

2. Alternativa lösningar och effekter om någon reglering inte kommer till stånd

Förslaget till ny solarieföreskrift är anpassat till att solarieleysrör som används som utbytbara strålkällor i solarier enligt svensk och internationell standard sedan februari 2011 ska tillverkas märkta med uppgifter om sina ultraviolettera strålningsegenskaper (SS-EN 61228:2008). Hittillsvarande krav i tidigare standard och föreskrifter att använda identiskt benämnda originalstrålkällor blir snabbt ohållbara. De föreslagna föreskriftsändringarna är angelägna eftersom rör med ny märkning snart förväntas dominera utbudet på marknaden.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

I huvudsak verksamheter i vilka kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten.

4. Kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Gamla solarieutrustningar som inte längre uppfyller moderna säkerhetskrav uttrangeras. Solariesalonger som kanske fortfarande använder föråldrad utrustning behöver förnya den. Totalt innebär förslaget emellertid minskade kostnader för innehavare av solariesalonger eftersom ett rikhaltigare utbud av förbrukningsstrålkällor till i många fall lägre kostnad blir tillgängligt.

Förslaget innebär att verksamheter som upplåter solarier till allmänheten ska använda "moderna" solarier som uppfyller alla den europeiska produktsäkerhetsstandardens säkerhetskrav. Säkerhetskrav för solarier har förändrats, utvecklats och skärpts under en lång följd av år – liksom för andra elprodukter på marknaden under LVD. Hittillsvarande föreskrifter i Sverige har tillåtit användning även av mycket gamla utrustningar från början av 1980-talet vilkas tidsbegränsade godkännanden från dåtida certifierande produktkontrollinstanser upphört gälla sedan ett par decennier.

5. Bedömning av regleringens överensstämmelse med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen – eller om den går därutöver

Föreskriftsförslaget följer och är en anpassning till aktuell harmoniserad EN-standard (EN60335-2-27:2010) under lågspänningsdirektivet (LVD) och som dessutom är en av Kommissionen mandaterad standard (M397EN). Föreskriftsförslaget uppfyller i övrigt kraven på att vara icke-diskriminerande, proportionerligt och att inte begränsa den fria rörligheten.

6. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

SSM kommer att informera branschens organisation om de förändrade föreskriftskraven. Solarieverksamheter i Sverige kan informeras genom sin branschorganisation, medial uppmärksamhet och genom lokala tillsynsmyndigheter där de är registrerade (kommunernas miljöförvaltningar).

7. Uppskattning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Antal solarieanläggningar i dagsläget är okänt. Följande uppskattning hämtades 2008 från Svensk solarieförenings hemsida (www.solarieforeningen.se), men uppgifterna där kan ha varit äldre, dock högst ca tio år:

Antal solarier i Sverige (uppskattningsvis)

Profffsolarier	Antal anläggningar		Solarier per anläggning	=	Totalt antal solarier
Solotek	700	x	5	=	3 500
Gym	400	x	4	=	1 600
Simhallar	400	x	5	=	2 000
Hotell	300	x	1,5	=	450
Frisörer	300	x	1,5	=	450
Skönhet/friskvård	200	x	1	=	200
Övrigt	200	x	1	=	200
SUMMA					ca 8 400

Efterfrågan på solariesol har troligen minskat och även antalet solarieverksamheter efter mediarapporter under en följd av år sedan 1990-talet och början av 2000-talet om ökad hudcancerrisk vid solariesolning - och efter rapporter om WHO:s cancerforskningsinstituts IARC:s klassning 2009 av solarier och solariesol i den högsta riskgruppen "cancerframkallande hos människor".

Flertalet företag med solarieverksamhet bedriver huvudsakligen annan verksamhet och erbjuder solariesol bara som ett underordnat komplement och bisyssla till huvudverksamheten (gym, simhallar, hotell, frisörer etc). Solarieverksamheten är av begränsad ekonomisk betydelse.

En rimlig bedömning är dessutom att antalet gym och simhallar med solarier minskat efter SSM:s brev till kommunerna (jan. 2010) om att det är olämpligt med solarier i kommunal regi.

<http://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/Om-myndigheten/Aktuellt/Pressmeddelanden/Pressmeddelande-Olampligt-med-solarier-i-kommunal-regi/>

Renodlade "solotek" med enbart solarieverksamhet är numera obemannade s.k. "drop-in" salonger och är i många fall organiserade i ett begränsat antal kedjor med flera solställen. Företrädare för branschen (www.solarieforeningen.se) har emellertid påstått att det i Sverige finns ca 2000 personer, varav många unga invandrare, som i varierande grad är involverade i solarieverksamhet (Ultratan AB, 2011-11-01, Mynewsdesk.com).

En grov aktuell uppskattning av antalet verksamheter med enbart solarier i Sverige ligger mellan några hundra och färre än tusen.

8. Tidsåtgång regleringen för med sig för företagen och vad den innebär för företagens administrativa kostnader.

Föreskriftsförslaget innebär på sikt administrativa tidsvinster. Solariesalonger ska utförligare och som en engångsinsats redovisa sina solarieutrustningar till den lokala hälsovårdsmyndigheten. Det förväntas underlätta och medföra enklare kontrollförfaranden alternativt enklare och snabbare inspektioner från miljöförvaltningen, när och om så erfordras - och därmed tidsvinster för både företag och förvaltning.

9. Kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta

Föreskriftsförslaget innebär att solarier ska vara moderna och uppfylla moderna produktsäkerhetskrav m.a.p såväl elsäkerhet som strålskydds konstruktion. Enstaka solariesalonger som kanske fortfarande använder föråldrad utrustning behöver förnya den.

Obemannade s.k. "drop-in"-salonger behöver, där så inte redan skett, omprogrammera eller byta sina betalningsautomater för att anpassa kundernas betalade soltider till solariefabrikanternas exponeringsscheman för respektive solarieutrustning. I normalfallet är det en enkel omkodning av existerande betalningsutrustning. Det kan annars innebära en merkostnad, men utgör i så fall en senkommen anpassning till den sedan flera år gällande europeiska produktsäkerhetsnormen för solarier. Den till max 15 minuter begränsade soltiden på drop-in salonger skulle kunna innebära viss minskad inkomst för salongsägarna - vilket kan komma att innebära ändrad prissättning. Kravet är nödvändigt i obemannade drop-in salonger för att förhindra allvarliga brännskador hos solkunder med solkänslig hud och som överskattar sin soltålighet - men tillåter ändå soltåliga personer som lätt blir bruna att uppnå önskat solningsresultat.

Kravet på betalningsautomater som förhindrar dubblad soltid kan, för flertalet företag som hittills inte följt sin branschorganisations rekommendation sedan 2003 om kortsystem, innebära en större omställning och kostnad, men bör samtidigt underlätta att kunderna automatiskt kan få kvitto på sin betalning - vilket inte sker i de flesta av dagens drop-in solariesalonger.

Totalt innebär förslaget minskade kostnader för innehavare av solariesalonger eftersom ett rikhaltigare utbud av förbrukningsstrålkällor till i många fall lägre kostnad blir tillgängligt.

10. Påverkan på konkurrensförhållanden för företagen

Företagens konkurrensförhållanden förväntas ej bli påverkad.

11. Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Påverkan i andra avseenden är ej förväntad.

12. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Småföretagare med verksamhet som erbjuder solarierol som bisyssla till huvudverksamheten, ofta p.g.a. av t.ex. sin närhet till en skola eller dylikt (frisörer, skönhetsalonger, video- och snaskbutiker etc), och som vill fortsätta sin med personlig betjäning bedrivna solarieverksamhet och måste ersätta föråldrade solarier med nyare säkrare kan behöva mer tid för nyanskaffning. De eller deras branschorganisation kan behöva ansöka om tidsbegränsad dispens enligt 23 §.

13. Kontaktperson

Ulf Wester, strålskyddsinspektör, Enheten för miljöövervakning, Avdelningen för strålskydd E-post: ulf.wester@ssm.se , Telefonnummer: +46 (0)8-7994118
--

Strålsäkerhetsmyndighetens författningssamling

ISSN 2000-0987

Utgivare: NN

Författningsförslag: Dnr 2011-4200

Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar;

SSMFS 2012:xx

Utkom från trycket
den DD MMMM YYYY

beslutade den dd månad 2012.

Strålsäkerhetsmyndigheten föreskriver¹ följande med stöd av 7, 9, 12 och 17 §§ strålskyddsförordningen (1988:293).

Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter är tillämpliga på solarier och artificiella solningsanläggningar.

2 § I dessa föreskrifter avses med

<i>solarium:</i>	elektrisk anordning som är avsedd att bestråla människor med ultraviolett strålning från en eller flera strålkällor,
<i>kosmetiskt solarium:</i>	solarium som används eller avses att användas för att bestråla människor i syfte att göra huden brun,
<i>medicinskt solarium:</i>	solarium som används eller avses att användas för bestrålning i syfte att behandla, förebygga eller motverka sjukdom,
<i>artificiell solningsanläggning:</i>	lokal, rum, utrymme eller anordning för samtidig bestrålning av flera personer med artificiellt ljus huvudsakligen i syfte att åstadkomma upplevelser av välbefinnande och avkoppling,
<i>ultraviolett strålning:</i>	elektromagnetisk strålning med våglängder inom området 180-400 nanometer (nm),
<i>ekvivalenskod:</i>	solarielysrörs märkning med effekt, rörtyp och

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s.37, Celex 31998L0034, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s.18, Celex 31998L0048).

	strålningsegenskaper enligt svensk standard SS EN 61228:2008. ²
<i>UV-kod:</i>	del av solarierörs ekvivalenskod som anger rörets strålstyrka och strålningsegenskaper,
<i>X,Y-värden:</i>	siffermåt på ett solarierörs ultravioletta strålningsegenskaper. X anger erytemverksam strålstyrka, Y anger kvoten för kortvågig/långvågig hudcancerverksam UV-strålning,
<i>UV-typ:</i>	kategoriindelning av solarier med hänsyn till strålningsegenskaperna enligt svensk standard SS EN 60 335-2-27:2010. ³

Överlåtelse, upplåtelse och försäljning

3 § Ett kosmetiskt solarium som överläts, upplåts eller utbjuds till försäljning ska uppfylla strålskyddskraven som meddelas i de avsnitt i svensk standard SS EN 60 335-2-27, utgåva 6, 2010 som anges i bilaga 1.⁴

Tillstånd

4 § Tillstånd krävs för innehav, upplåtelse och användning av solarium eller artificiell solningsanläggning.

Tillstånd krävs dock inte för:

1. kosmetiskt solarium av kategori UV-typ 3 om kraven i 5 – 14 §§ är uppfyllda,
2. medicinskt solarium som används vid sjukhus eller hudläkar- eller psoriasisimottagning om kraven i 15 – 17 §§ är uppfyllda,
3. artificiell solningsanläggning om kraven i 18 – 20 §§ är uppfyllda, eller
4. privat användning i hemmet.

Ansökan om tillstånd ska ställas till Strålsäkerhetsmyndigheten. Generella villkor och de uppgifter som ansökan ska innehålla framgår av bilaga 2.

Kosmetiskt solarium

5 § Ett kosmetiskt solarium ska vara försett med sådana strålkällor som framgår av dess märkning. Om strålkällorna är av lysrörstyp ska solariets märkning ange strålkällornas ekvivalenskod med UV-kod och intervall för ersättningsrörs X,Y-värden enligt SS-EN60335-2-27:2010.

² Identisk med europastandard CENELEC EN61228:2008.

³ Identisk med europastandard CENELEC EN60335-2-27:2010.

⁴ Standarden är europeisk harmoniserad standard och EU-norm (M397EN, 2006).

Strålkällor av lysrörstyp som används i ett kosmetiskt solarium ska vara märkta med ekvivalenskod enligt SS-EN61228:2008 och ha UV-kod med X,Y-värden inom det intervall som framgår av solariets märkning eller vara godkända av Strålsäkerhetsmyndigheten.

6 § Ett kosmetiskt solarium ska vara placerat eller avskärmat så att människor inte kan bli bestrålade oavsiktligt.

7 § Ett kosmetiskt solarium ska ha ett tidur så att bestrålningstiden kan ställas in enligt tillverkarens exponeringsschema eller motsvarande anvisningar.

Solarier som upplåts till allmänheten

8 § Den som bedriver verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten ska anmäla verksamheten till den kommunala förvaltning som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Anmälan ska innehålla uppgifter om ägare och verksamhetsutövare, personalbemanning, antal solarier, UV-typ, fabrikat, modell och tillverkningsår. Om anmälan avser tillståndspliktig solarieverksamhet ska dessutom Strålsäkerhetsmyndighetens tillståndsnummer och de tillståndsvillkor som gäller för tillståndet anges i anmälan.

Varje förändring av de förhållanden som anges i andra stycket eller om verksamheten upphör ska anmälas till den kommunala förvaltningen.

9 § I verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten ska verksamhetsutövaren på begäran av den kommunala förvaltning som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet tillhandahålla kompletterande upplysningar samt de handlingar och den dokumentation som behövs för tillsynen och som visar att solarierna i verksamheten överensstämmer med de strålskydds- och övriga säkerhets- och utförandekrav som meddelas i svensk standard SS EN 60 335-2-27:2010.

10 § I verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten får det inte tillhandahållas eller förmedlas medikamenter, krämer eller andra tillbehör som är avsedda att appliceras på huden före solariebestrålningen och som kan förstärka eller förändra den ultravioletta strålningens verkningar.

11 § I en lokal där tiduret till ett kosmetiskt solariums strömförsörjning regleras med en betalningsautomat ska den medge högst en solning per dygn och betalande solkund. De betalningsreglerade tidsinställningarna ska vara sådana att en kund kan begränsa soltiden till högst fem minuter den första gången, till högst tio minuter den andra gången och därefter till högst 15 minuter per gång. Längsta möjliga soltid ska vara 15 minuter.

12 § Skyddsglasögon som uppfyller kraven som anges i SS EN 60 335-2-27:2010, ska finnas tillgängliga för varje person som använder ett kosmetiskt solarium som upplåts till allmänheten.

13 § Exponeringsschema i tillverkarens bruksanvisning, tillhörande anvisningar och uppgifter för solariets korrekta användning enligt bilaga 3 ska finnas tillgängligt, anslås väl synligt för, eller meddelas dem, som ska använda ett kosmetiskt solarium som upplåts till allmänheten.

14 § Strålsäkerhetsmyndighetens råd och information med den text och i det utförande som i dessa föreskrifter anges sist i bilaga 3 och med rubriken "Råd för att skydda din hälsa" ska finnas anslagna i minst format A3 på eller intill varje kosmetiskt solarium som upplåts till allmänheten. Anslagen ska ha en sådan placering att de är väl synliga och att texten är läsbar för den som ska använda solariet.

Medicinskt solarium

15 § En legitimerad läkare med specialistkompetens i dermatologi ska vara knuten till verksamhet där ett medicinskt solarium används. Läkaren ska se till att bestrålning bara sker på medicinska indikationer och att goda strålskyddsförhållanden råder.

16 § Bestrålningen från ett medicinskt solarium av personer som inte behandlas får inte överstiga de värden som anges i Strålsäkerhetsmyndighetens allmänna råd (SSMFS 2008:48) om hygieniska riktvärden för ultraviolett strålning.

17 § Strålningsmätningar för bestämning av ultravioletta stråldoser från ett medicinskt solarium ska utföras omedelbart före och efter byte av strålkällor och när det i övrigt bedöms nödvändigt.

Artificiella solningsanläggningar

18 § Bestrålningen av personer i en artificiell solningsanläggning får inte överstiga de värden som anges i Strålsäkerhetsmyndighetens allmänna råd (SSMFS 2008:48) om hygieniska riktvärden för ultraviolett strålning.

19 § Vid en artificiell solningsanläggning ska solglasögon som förhindrar ögonskador finnas tillgängliga.

20 § Vid en artificiell solningsanläggning med lampor vars luminans överstiger 100 000 candela per kvadratmeter ska väl synliga varningsskyltar finnas uppsatta med texten:

WARNING – Intensivt ljus. Användning av solglasögon rekommenderas.
Se inte på strålkällan!

Tillsyn

21 § Av 16 § strålskyddsförordningen (1988:293) följer att en kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet ska ha tillsyn över solarieverksamhet inom kommunen.

Nämnden ska utöva tillsyn över efterlevnaden av 4 – 14 §§ dessa föreskrifter.

Nämnden får med stöd av 31 § strålskyddslagen (1988:220) meddela kompletterande föreskrifter om lokala regler för upplysningar och handlingar som behövs för eller underlättar tillsyn av solarieverksamhet i kommunen.

Enligt 16 a § strålskyddsförordningen får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för kostnader för sådan tillsynsverksamhet.

Av 17 § strålskyddsförordningen följer att den kommunala tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov ska ersättas av den vars verksamhet tillsynen avser.

22 § Av 16 § strålskyddsförordningen (1988:293) följer att Strålsäkerhetsmyndigheten till en kommun kan överlåta tillsynen över efterlevnaden av 18 – 20 §§ beträffande artificiella solningsanläggningar, om kommunen frivilligt åtar sig denna tillsyn.

För sådan tillsyn kan kommunen ta ut avgifter som motsvarar kommunens kostnader av dem som bedriver verksamheten.

Dispens

23 § Strålsäkerhetsmyndigheten kan ge dispens från dessa föreskrifter om särskilda skäl föreligger och om det kan ske utan att syftet med föreskrifterna åsidosätts.

Dessa föreskrifter träder i kraft den d månad 2012, då Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2008:36) om solarier ska upphöra att gälla.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

XX

yy

Strålskydds- och informationskrav i standarden SS EN 60335-2-27: 2010

Den svenska standarden

”Elektriska hushållsapparater och liknande bruksföremål –
Säkerhet -

Del 2-27: Särskilda fordringar på apparater för exponering av huden med ultraviolett och infraröd bestrålning”,

utgåva 6, 2010, fastställd av SEK Svensk Elstandard 2010-10-25

gäller europastandarden EN 60335-2-27:2010 och innehåller den officiella engelska språkversionen.

Avsnitt i SS EN 60 335-2-27:2010 som avser strålskydd

Avsnitt	Handlar om
1	Omfattning och giltighet ⁵
1 Not 101 p. 2	Påpekande att nationella myndigheter kan lägga till eller ha särskilda krav beträffande användning
3.101	Definition av UV-strålkälla
3.103	Definition av effektiv irradians
3.104	Definition av filter
4	Allmänna krav
5	Allmänna provningskrav
6.101, Annex BB	Kategorisering ⁶ av solarier i UV-typ. Solarier ska vara en av UV-typerna 1-4. Definition av UV typ 1-4 och irradiansgränsvärden
7.1	Märkning (UV-typ, UV-källor, rör och rördata, varningstexter)
7.12	Uppgifter som ska finnas i instruktioner för ett solariums korrekta användning ⁷

⁵ Standarden omfattar apparater som används för att avsiktligt sola sig brun med.

⁶ Standarden beskriver UV-typerna på följande sätt: UV typ 1 och UV typ 2 är kosmetiska solarier vars biologiska verkan enbart respektive huvudsakligen åstadkoms av långvägig ultraviolett strålning (> 320 nm) och som är avsedda för professionell användning under överinseende av en person som har lämplig utbildning, UV typ 3 är kosmetiska solarier vars biologiska verkan åstadkoms av både kort- och långvägig ultraviolett strålning och som kan användas utan särskild utbildning, UV typ 4 är solarier vars biologiska verkan huvudsakligen åstadkoms av kortvägig ultraviolett strålning (< 320 nm) och som är avsedda för användning enligt läkares ordination.

⁷ I dessa föreskrifters bilaga 3 återges utförliga uppgifter i standarden SS EN60335-2-27:2010 om korrekt användning av kosmetiska solarier.

7.15	Krav på synlig placering av märkskyltar och varningstexter
10	Nominell effekt, spänning och ström vid provning
22.103	Beröringsskydd för strålkällorna
22.105	Krav på automatisk avstängning (extra inbyggt tidur) vid fel på timer i liggsolarier
22.106	Tidur, inställbart för rekommenderade soltider
22.110	Nödstoppsknapp för avstängning ska finnas åtkomlig
22.111	Specifikation av XY-intervall för ersättningsrör baserat på UV-koden för de originalrör som använts vid solariets typprovning ⁸
22.112	Konstruktionskrav att UV-strålningen ska upphöra (eller inte öka) om ett filterglas lossnar, saknas eller är trasigt
32.101	Gränsvärden för total irradians och UVC-strålning, mätförutsättningar, mätregler, mätinstrument ⁹
32.102	Krav på skyddsglasögon som ska gå att se genom
Figur 101	UV-strålningens aktionsspektrum (även tabeller)
Annex AA	Luminansmätning
Annex CC	Förklaring av och exempel på UV-lysrörs märkning med ekvivalenskod, däri ingående UV-kod och XY-värden.

⁸ Ett ersättningsrörs X-värde ska vara mellan 75 % och 100 % av originalrörets. Ett ersättningsrörs Y-värde ska vara mellan 85 % och 115 % av originalrörets.

⁹ För kategorisering av ett solarium i UV-typ enligt Annex BB och 32.101 bestäms maximumvärden av den biologiskt vägda (enligt standardens figur 101) och spektralt integrerade irradiansen i strålfältet från solarier. Total erytemeffektiv irradians (250-400 nm) får inte överstiga 0,3 W/m². För UV typ 3 ska dessutom mätvärden i det kortvågiga spektralintervallet 250-320 nm och i det långvågiga 320-400 nm vara mindre än 0,15 W/m².

Ansökan om tillstånd

Generella villkor

Villkor för tillstånd är att solarieverksamheten ska ha i verksamheten närvarande personal med för ändamålet lämplig utbildning eller kompetens. Solkunders hudtyp och solkänslighet ska bestämmas och avpassade exponeringar utformas för minimering av UV-stråldoser. Endast personer över 18 år och som vid solkänslighetsbestämning befunnits ha en soltålig hud (hudtyp III eller högre) får bestrålas. Solkunden ska innan solarieexponering påbörjas ta del av, kryssa i och signera ett formulär som med utgångspunkt från standardens "Uppgifter som ska finnas i instruktioner för ett solariums korrekta användning" beskriver riskerna med att sola solarium, listar för kryssmarkering individuella riskfaktorer och som beskriver skydds- och säkerhetsåtgärder i samband med solarieexponering samt nödatgärder vid eventuell överexponering, allergiska reaktioner eller oönskade förändringar av hud eller födelsemärken. Personer som kryssmarkerat en eller flera riskfaktorer får inte bestrålas. Första solarieexponering ska alltid vara en testexponering och uppgå till 100 J/m² erytemverksam UV-strålning. Påföljande exponeringar ska minimeras och ske med minst två dygns uppehåll. En sekvens av exponeringar får sammanlagt uppgå till högst 3 kJ/m². Årsdos ska vara mindre än 10 kJ/m².

Ansökan om tillstånd ska ställas till Strålsäkerhetsmyndigheten och innehålla uppgifter om:

1. Den avsedda verksamheten, namn, adress och syftet med den.
2. Sökandens namn, adress, telefonnummer samt person- eller organisationsnummer.
3. Namn på och kontaktuppgifter till en person som för den avsedda verksamheten utses att vara kontaktperson med Strålsäkerhetsmyndigheten och med den kommunala förvaltning som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.
4. Verksamhetens personalbemanning, personalens utbildning eller kompetens för verksamheten, antal solarier, UV-typ, fabrikat, modell, modellår, tillverkningsår och marknadsföringsnamn, samt fabrikant- eller leverantörsdokumentation som visar att solarierna i verksamheten överensstämmer med de strålskydds- och övriga säkerhets- och utförandekrav som meddelas i svensk standard SS EN 60 335-2-27:2010. Dokumentationen ska omfatta uppgifterna som anges i denna bilaga under rubriken "solariums dokumentation".

Solariums dokumentation

Dokumentation att ett solarium uppfyller den tekniska produktsäkerhetsstandardens (SS-EN60335-2-27:2010) strålskydds- och övriga säkerhetskrav ska omfatta: fabrikantens/leverantörens intyg att solariet uppfyller standardens samtliga elektriska, mekaniska och konstruktionstekniska krav samt uppgift om UV-typ, fabrikat, modell, tillverkningsår, antal solarierör, fullständig benämning på solariefabrikantens avsedda UV-lampor och filterglas vid UV-typprovning samt för originallampor av lysrörstyp benämning på använda rör, deras marknadsföringsnamn och ekvivalenskod, intervall för ersättningsrörs XY-värden samt referens till och datum för solariemodellens certifiering och UV-typprovningsprotokoll och dessutom för ett liggsolarium intyg från fabrikanten/leverantören om i solariet inbyggd automatisk avstängning (extra inbyggt tidur) som träder i funktion vid fel på timer.

Bilaga 3

Märkning och instruktioner för användning av kosmetiskt solarium som upplåts till allmänheten

Detta avsnitt innehåller uppgifter i standarden SS EN 60 335-2-27:2010 om märkning och instruktioner i solariefabrikantens bruksanvisning för korrekt användning av kosmetiska solarier.

1. Märkning

Ett solarium ska vara märkt på ett varaktigt och lätt synligt sätt med

1. uppgift om kategori (UV typ 1, 2, 3 eller 4),
2. UV-lysrörs ekvivalenskod och XY-intervall, referenstypbeteckning hos andra UV-strålkällor
3. varningstext med följande innebörd "Varning - Ultraviolet strålning kan skada ögon och hud, åldra huden och ge hudcancer. Läs bruksanvisningen. Använd avsedda skyddsglasögon. Vissa mediciner och kosmetiska preparat kan orsaka överkänslighet." För ett solarium som är avsett för användning i solariesalong eller liknande får texten "läs bruksanvisningen" ersättas med texten "rådfråga personalen".

Solarier av kategori UV typ 4 ska dessutom vara märkta med texten "Varning - används endast efter läkares ordination".

Solarier vars luminans överstiger 100 000 candela per kvadratmeter ska vara märkta med texten "Varning - intensivt ljus. Se inte på strålkällan."

Om varningarna kombineras behöver inte ordet "Varning" upprepas flera gånger. Varningar ska vara synliga utanpå solariet efter dess installation.

2. Uppgifter som ska finnas i instruktioner för ett solariums korrekta användning

Standarden SS EN 60 335-2-27:2010, anger i övrigt vilka uppgifter som minst ska finnas i solariefabrikantens bruksanvisning för solariet.

- Barn ska inte vara närvarande då solariet används
- Solariet ska inte användas av personer:
 - under 18 år
 - med fräcknar
 - med naturligt rött hår
 - med abnorma missfärgade hudfläckar
 - med många födelsemärken på kroppen (mer än 15, över 2 mm)
 - med stora osymmetriska födelsemärken (över 5 mm)
 - med solsveda
 - som i solen inte kan bli bruna eller inte blir det utan att bränna sig
 - som har svårt för att bli bruna och lätt bränner sig i solen
 - som vet de har bränt sig allvarligt upprepade gånger i barndomen
 - som har eller haft hudcancer eller har en känd risk att få det
 - som har en nära släkting som har eller haft melanom

- under läkarvård för sjukdomar innebärande ljuskänslighet
- som tar fotosensibiliserande medicin
- Ingen exponering får överskrida en persons lägsta erytemdos, dvs den UV-dos som kan ge skönjbar hudrodnad. Om hudrodnad uppträder efter en exponering ska ingen ytterligare exponering ske på en vecka. Exponeringar kan därefter återupptas om de börjar om från exponeringsschemats början.
- Om oväntade biverkningar, t.ex klåda, uppstår inom 48 timmar efter första exponeringen ska medicinsk sakkunskap tillfrågas före fortsatt exponering.
- Avsett exponeringsavstånd (om det inte är givet av solariets konstruktion)
- Rekommenderat exponeringsschema som specificerar soltidens längd och uppehåll mellan dem baserat på UV-strålningen i solariet, hudkänslighet och ev avståndsberoende. Den första solningen, som med osolad hud är en "test-solning", får ej överskrida exponeringen 100 J/m^2 erytemeffektiv ultraviolet strålning - eller ska baseras på ett test på en liten begränsad hudyta.
- Antal exponeringar som inte bör överskridas per år. Uppgiften ska kompletteras med informationen: "Varje solariesolning ökar risken för hudcancer. Inget antal är ofarligt".
- Solariet ska inte användas om dess tidur eller ett filter är trasigt eller saknas.
- Identifiering av reservdelskomponenter som kan påverka den ultravioletta strålningen
- Identifiering av utbytbara UV-strålkällor och att de bara ska ersättas av sådana som anges på solariets märkning. UV-lysrör ska bara ersättas med sådana som har en ekvivalenskod vars UV-kodsuppgifter faller inom ekvivalensområdet angivna på solariet.
- UV-strålning från sol eller solarier kan orsaka bestående hud- och ögonskador som beror såväl av stråldos och -egenskaper som individuell hudkänslighet
- Solsveda kan uppstå efter överexponering. Alltför många upprepade exponeringar kan leda till att huden åldras i förtid och ökad risk att få hudtumörer. Ju mer ett solarium används desto högre risk.
- Utan skyddsglasögon finns risk för ögonskador. Hornhinnan ytterst i ögat kan bli inflammerad av solariets UV-strålning och som resultat av för mycket UV-strålning kan ögats inre delar och näthinna ta skada. Katarakt kan uppstå av många upprepade exponeringar.
- Vid allergiska reaktioner av UV-strålning eller utpräglad individuell känslighet ska medicinsk sakkunskap rådfrågas innan exponeringar påbörjas
- Följande försiktighetsåtgärder måste vidtas inför användning av ett solarium:
 - Använd alltid skyddsglasögon avsedda för solariet. Kontaktlinser och solglasögon är otillräckliga.
 - Avlägsna kosmetika i god tid före exponering och använd inte solkrämer eller medikamenter som kan påskynda eller förstärka solariesolbrännan.
 - Ultraviolet strålning kan göra medicinska sjukdomstillstånd eller biefekter av medicinering allvarigare. Vid osäkerhet ska medicinskt sakkunnig konsulteras.
 - Gör uppehåll minst 48 timmar mellan första solning och andra. Upphållstid mellan fortsatta solningstillfällen ska också vara ungefär 48 timmar pga UV-strålningens kumulativa erytemverkan.
 - Sola aldrig både i solarium och ute i solen samma dag.
 - Följ exponeringsschemats rekommendationer om soltider, uppehåll och i förekommande fall avstånd från solarielamporna.

- Sök läkare om det blir bestående knölar eller sår på huden eller om leverfläckar förändras.
- Skydda känsliga hudpartier; t.ex sår, tatueringar och könsorgan.

3. Strålsäkerhetsmyndighetens råd och information med den text och i det utförande som ska finnas anslaget i minst format A3 på eller intill varje kosmetiskt solarium som upplåts till allmänheten:

Råd för att skydda din hälsa

Sola inte i solarium om ...

- Du är under 18 år
- Din hud är ljus eller fräknig
 - Ett blir röd och får solsveda eller redan är röd och öm
 - har många födelsemärken eller pigmentfläckar
 - har missfärgade partier
- Du vet att du bränt dig allvarigt flera gånger som barn
- Du haft hudcancer eller nära släktingar som haft det
- Du tar medicin som ger ökad solkänslighet

Solinstruktioner

- Gör uppehåll minst 48 timmar mellan två solpass
- Dubblera inte solpass
- Sola aldrig både i solarium och ute i solen samma dag
- Använd inte hudkrämer, make-up eller medel som förstärker eller påskyndar solbrännan
- Använd skyddsglasögon
- Täck ömtåliga hudpartier, sår och tatueringar

Rådfråga läkare om ...

- Du är osäker om din medicin kan göra dig solkänslig
- Ett födelsemärke börjar ändra sig eller klia eller om du får oväntade hudförändringar

Solkänslighet & pigmenteringsförmåga			
Är du solkänslig?		Blir du lätt brun?	
Aldrig röd Aldrig brun	Aldrig röd Sällan brun	Sällan röd Aldrig brun	Aldrig röd Aldrig brun
Använd inte solarieret!		Max 10 solningar, tre ggr/år	
		1:a solning max 5 minuter, 2:a 10 minuter Solning nr 3 – 10 max 15 minuter	
Varning!			
Solarier kan orsaka bestående skador på ögon och hud, åldra huden och ge hudcancer.		Risken ökar för den som börjar sola tidigt i ungdomen. Mycket solarier sol = högre risk	

**Användning av solarier är cancerframkallande.
Hälsoskyddsmyndigheter avråder från att använda solarier för att bli brun.**